

พฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษา

ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Behavior of viewing media in the Facebook application of students

Phuket Rajabhat University.

เนวนันท์ คำสมุทร วิชากรณ์ วรจักร วีระพล สุขสมบูรณ์ และ สมชาย ไชยโคต

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการดูสื่อบนแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกดูสื่อบน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตจำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานด้วย Independent sample t-test, One way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตส่วนใหญ่ มีการรับชมสื่อใน Facebook 2 – 4 ครั้งต่อวัน วันละ 1 – 2 ชั่วโมง โดยส่วนใหญ่รับชมในช่วง 20.00 – 24.00 น. และมีการนิยมรับชมสตรีมเกม และใช้โทรศัพท์มือถือในการดูสื่อใน Facebook โดยระดับความพึงพอใจในการรับชมสื่อ มีด้านคุณภาพของสื่อและด้านการตอบโต้ความต้องการดูสื่อมากที่สุด รองลงมาคือด้านแรงจูงใจการรับชมสื่อ และด้านประโยชน์ ดังนั้นผู้ผลิตสื่อหากทำรายการข่าวหรือสื่อที่ให้ความรู้ต้อง

ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง และทำสื่อที่กำลังเป็นกระแสอยู่ในขณะนั้น เพื่อดึงดูดความสนใจจากคนดูได้มากที่สุด โดยนักศึกษาที่มีอายุ ระดับชั้นปี และคณะ ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook ที่แตกต่างกัน แต่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook

คำสำคัญ: สื่อใน Facebook การรับชมสื่อ ความพึงพอใจ

Abstract

The purpose of this research was to study 1. To study media viewing behavior in the Facebook application of students studying in Phuket Rajabhat University. 2. To study the satisfaction of viewing media on the Facebook application of Phuket Rajabhat University students. 3. To compare personal factors with Facebook media browsing behavior of students studying in Phuket Rajabhat University. The sample group was 400 Phuket Rajabhat University students convenient sample group Use questionnaires as a data collection tool. Data analysis using descriptive statistics. The hypothesis was tested by independent sample t-test, One way ANOVA.

The results showed that Most of Phuket Rajabhat University students Media on Facebook is viewed 2-4 times a day, 1-2 hours per day, most of which are viewed between 8:00 PM and 12:00 PM, and game streams are popular. and using mobile phones to view Facebook media by the level of satisfaction in viewing media. The quality of the media and the response to the needs of viewing media the most followed by motivation for watching media. and benefits therefore, media producers, if making news programs or media that provide knowledge, must check the information for accuracy. and making the media that was trending at that time to attract the attention of the audience as much as possible the students with different age, year level and faculties had different effects on Facebook media viewing behavior. But the difference in average monthly earnings did not affect media viewing behavior on Facebook.

Keywords: Facebook media, media viewing, satisfaction

1. บทนำ

ในปัจจุบันสมัย มีทั้งโซเชียลมีเดีย เป็นแพลตฟอร์มรูปแบบใหม่ของการใช้สื่อสาร ซึ่งเปลี่ยนนิเวศของการสื่อสารและทำให้วัฒนธรรมการสื่อสารเปลี่ยนไป สมาร์ทโฟนกลายเป็นสิ่งที่คน ใช้เป็นอันดับแรก ตั้งแต่ลืมตาบนที่นอน ตั้งแต่ยังไม่ได้ลงจากเตียง ก่อนที่คนจะเริ่มทำกิจประจำวันใด ๆ โดยเฉพาะ “Facebook” นั้นมีบัญชีผู้ใช้บริการมากมายเกือบสองพันล้านบัญชี คนไทยใช้ Facebook ประมาณ 47 ล้านคน Facebook ถือเป็นหนึ่งในแพลตฟอร์มอีโคโนมี (Platform Economy) และมีประเภทข้อมูลข่าวสาร แพลตฟอร์มอีโคโนมีคือโมเดลทางธุรกิจในการอำนวยความสะดวกต่างๆ จับคู่ความต้องการ

(Matching) ระหว่างผู้ที่ต้องการที่จะขายสินค้า และบริการกับผู้ต้องการจะซื้อสินค้าและบริการ

Facebook มีโมเดลทางธุรกิจคล้ายกับแพลตฟอร์มอีโคโนมีอื่นๆ อีกด้วย นั่นคือสร้างรายได้จากการจับคู่ ไม่ได้เป็นผู้ผลิตคอนเทนต์เอง ผู้ใช้บริการเป็นผู้ผลิตคอนเทนต์ Facebook เพียงจัดเตรียมแพลตฟอร์มไว้ให้ และมีอัลกอริทึมเป็นตัวที่ควบคุมการจับคู่ และเป็นตัวที่คัดกรองการเข้าถึงคอนเทนต์ของผู้รับ หากต้องการให้มีผู้เข้าถึงคอนเทนต์จำนวนมาก ก็ต้องเสียค่าบริการให้กับ Facebook ผู้ใช้แทบไม่ทราบเลยว่าอัลกอริทึมของ Facebook ทำงานอย่างไร ขณะที่ Facebook เองก็ต้องเปลี่ยนการทำงานของอัลกอริทึมไปเรื่อย ๆ เพื่อไม่ให้ผู้ใช้บริการสามารถจับทางได้ เพราะหากผู้ใช้บริการทราบว่าอัลกอริทึมทำงานอย่างไร Facebook ก็จะสร้างรายได้ได้น้อย การสร้างสภาพควบคุมเหนือผู้ใช้ผ่านอัลกอริทึมจึงเป็นหนทางของการสร้างรายได้ของ Facebook

Facebook ได้เปลี่ยนวัฒนธรรมในการสื่อสารของคนในสังคม ธุรกิจที่เคยเป็นเจ้าของแพลตฟอร์มการสื่อสารแบบเก่า เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ต่างก็เปลี่ยนมาใช้ Facebook เป็นอีกช่องทางใหม่ในการเผยแพร่คอนเทนต์ แม้กระทั่งแพลตฟอร์มใหม่อย่างแพลตฟอร์มออนไลน์ เว็บไซต์ เว็บบล็อก ก็หันมาพึ่งพาแพลตฟอร์ม Facebook เพราะมีฟังก์ชันที่แพลตฟอร์มเหล่านั้นไม่มี นั่นคือ การpush (Push) ด้วยการสร้างการแจ้งเตือน (Notification) วัฒนธรรมในการรับรู้ข่าวสารเปลี่ยนไป คนจำนวนมากเลิกอ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรือยังใช้อยู่บ้างแต่ให้เวลาน้อยลงกว่าเดิม [7]

เมื่อจะพูดถึงสิ่งสำคัญที่สื่อได้ขาดหายไปนั้น ผศ.อัญรินทร์ ให้ความคิดเห็นว่า สื่อหลายแห่งพยายามปรับตัว จึงเกิดปรากฏการณ์การเล่าข่าวขึ้น ทำให้ชาวดูสนุกและน่าสนใจ ซึ่งการเล่าข่าวและวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาข่าวสารในปัจจุบันมีความดุเดือด ในบางสถานการณ์อาจรุนแรงสำหรับใครบางคน หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ ฉะนั้น สิ่งที่หายไปคือ “ความ

ระมัดระวังในการนำเสนอ” อาจเป็นเพราะมุ่งเป้าหมายในการสร้าง Engagement หรือ Rating จนมองข้ามรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคนดู เรื่องจำเป็นไม่ถูกขยายความ เช่น การให้ความรู้ในแง่มุมกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สื่อต้องเข้าใจความเห็นต่าง พฤติกรรม ทศนคติ และผู้ชม เพราะระดับการแสดงออกมันมีมากขึ้น ต้องทันสมัย ทันเทคโนโลยี พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลง [5]

การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษา กลุ่มนักศึกษา ว่าในช่วงวัยของนักศึกษามีพฤติกรรมการเลือกดูสื่อประเภทไหน และในช่วงวัยนี้จะมีค่านิยมความพึงพอใจเป็นอย่างไร

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการดูสื่อต่าง ๆ บน Facebook ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อรับรู้ถึงการดูสื่อต่างๆว่าคนศึกษาส่วนใหญ่นิยมที่จะดูสื่อประเภทไหนบน Facebook เนื่องจากจะได้เป็นแนวทางที่สามารถผลิตสื่อให้ตอบรับกับความนิยมชมชอบในการดูสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ และเตรียมความพร้อมในอนาคตต่อไปในการผลิตสื่อออกมาให้ได้ตรงตามความต้องการได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของการดูสื่อบนแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกดูสื่อบน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรในการวิจัย

นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนั้นไม่ทราบจำนวนของประชากรที่แน่นอน จึงจะใช้สูตรของ Cochran (1977) [8] คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างคือ

$$n = \frac{P(1-P)(Z)^2}{(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

e คือ ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างกำหนดเท่ากับร้อยละ 5

P คือ ค่าเปอร์เซ็นต์ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมดกำหนดเป็น 50%

Z คือ ระดับความเชื่อมั่น 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ($\alpha = .05$)

$$n = \frac{0.5(1 - 0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

ซึ่งสามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 385 คน ผู้วิจัยขอปรับเป็นจำนวนเต็ม 400 คน

3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปีในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และเลือกสุ่มแบบตามสะดวก

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการใช้สื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการรับชมสื่อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจในการรับชมสื่อ

3.5 การตรวจสอบเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสอบถามนี้มีคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยทำการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยกระทำการ ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบเนื้อหา โครงสร้างแบบสอบถาม และปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมและสมบูรณ์

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรจำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี Cronbach's Alpha เพื่อใช้หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ว่าค่าความในแบบสอบถามควรมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.7 ขึ้นไป (Cortina, 1993; Schmitt, 1996) [9,10] โดยได้ความเชื่อมั่น 0.82

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

แปลความหมายของข้อมูล (Interpretation) ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive research) ในการอธิบาย ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยอธิบายและนำเสนอในรูปแบบ ตารางเป็นร้อยละ

วิเคราะห์โดยใช้สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นมีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แสดงถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แสดงถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แสดงถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แสดงถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แสดงถึง ระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์ความแตกต่างใช้การทดสอบค่า t (Independent sample t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

4. ผลการวิจัย

พฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถสรุปผลได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.3) มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 18 – 20 ปี (ร้อยละ 51.5) กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 29.7) คณะวิทยาการจัดการ (ร้อยละ 29.6) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 42.1)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ รัับชมสื่อใน Facebook 2 – 4 ครั้งต่อวัน (ร้อยละ 42.7) โดยใช้วันละ 1 – 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 40.2) ส่วนใหญ่จะรับชมในช่วง 20.00 – 24.00 น. (ร้อยละ 44.5) นิยมรับชมสตรีมเกม (ร้อยละ 31.8) และใช้โทรศัพท์มือถือในการดูสื่อใน Facebook (ร้อยละ 48.6)

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีพฤติกรรมการรับชมสื่อในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.47 โดยมีความถี่ในการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ต่อวันและมีสื่อที่ชอบดูเป็นประจำอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 และรองลงมาคือมีแชตหรือสื่อที่ชอบหรือพบเห็นในสื่อ Facebook เป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 4.53

4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการดูสื่อบนแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ความพึงพอใจในการรับชมสื่อ	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
1. ด้านคุณภาพของสื่อ	4.51	0.468	มากที่สุด
2. ด้านประโยชน์	4.47	0.510	มากที่สุด
3. ด้านการตอบโต้ความ ต้องการดูสื่อ	4.51	0.499	มากที่สุด
4. แรงจูงใจในการ รับชมสื่อ	4.48	0.506	มากที่สุด
รวม	4.49	0.495	มากที่สุด

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ดัชนีสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจในการรับชมสื่อใน Facebook ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของสื่อ ด้านประโยชน์ ด้านการตอบโต้ความ ต้องการดูสื่อ และด้านแรงจูงใจในการรับชมสื่อ ในภาพรวมมีความพึงพอใจในการรับชมสื่อใน Facebook อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีปัจจัยด้านคุณภาพของสื่อ และด้านการตอบโต้ความ ต้องการดูสื่อมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51) รองลงมาคือแรงจูงใจในการรับชมสื่อ และด้านประโยชน์

4.3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกดูสื่อบน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏที่รับชมสื่อใน Facebook มีข้อมูลพื้นฐานที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของ

นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านการตอบโต้ความ ต้องการดูสื่อ โดยสื่อเป็นแหล่งความบันเทิง และความผ่อนคลายได้ทีมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อนั้นตรงตามความต้องการที่จะรับชม และยังสนุกสนานในการรับชมสื่ออีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉริยา พุ่งแจ้ง [6] ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกรับชมรายการผ่านทางสื่อออนไลน์” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกรับชมรายการผ่านทางสื่อออนไลน์ ได้แก่ ปัจจัยด้านช่องทางการนำเสนอ ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบสมัยใหม่ ค่านิยม กลุ่มอ้างอิง และปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเรื่อง การเลือกชม เนื้อหารายการย้อนหลังได้ง่ายและสะดวกมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53 : เห็นด้วยมากที่สุด) รองลงมา คือ เนื้อหารายการมีความสร้างสรรค์ สนุกสนาน และเพลิดเพลิน (ค่าเฉลี่ย 4.23 : เห็นด้วยมากที่สุด) การดำเนินรายการน่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.19 : เห็นด้วยมาก) การรับชมรายการผ่านทางสื่อออนไลน์มีคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.07 : เห็นด้วยมาก) และ โฆษณาค้นรายการมีน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.75 : เห็นด้วยมาก) ตามลำดับ

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์ในการรับชมสื่อใน Facebook มากที่สุด รองลงมาคือคอมพิวเตอร์ และโน้ตบุ๊ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญจพร เกื้อนุ้ย [4] ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียน โรงเรียนช่างกลางประชาชนกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด จำนวน 145 คน (ร้อยละ 77.96) รองลงมา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 21 คน (ร้อยละ 11.29) อุปกรณ์อื่น ๆ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 6.99) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัตติกา แก้วมณี [1] ศึกษาเรื่อง “การเปิดรับ

สื่อสังคม การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า อุปสรรคในการเปิดสื่อสังคม ภาพรวมใช้มาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 โดยโทรศัพท์มือถือมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 ตามด้วยโน้ตบุ๊ก/คอมพิวเตอร์ ใช้มาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนแท็บเล็ตใช้ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.26

3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พึงพอใจด้านแรงจูงใจในการรับชมสื่อ โดยมีสื่อมีความเป็นกระแส เป็นที่นิยมกันในขณะนั้นมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาในสื่อมีความทันสมัย เป็นที่นิยมในปัจจุบันและท่านเลือกดูจากโฆษณาตัวอย่างที่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกุล เสนาวงษ์ [3] ศึกษาเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชันในยุค New Normal ในกรุงเทพมหานคร” พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ของคนเจนเนอเรชันแซดในยุค New Normal ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (\bar{X} = 4.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมากที่สุด 3 อันดับ แรก คือ ท่านคิดว่าสื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว, ท่านคิดว่าสื่อ สังคมออนไลน์ที่ท่านเลือกใช้เป็นสื่อที่ทันสมัยและ ท่านคิดว่าสื่อสังคมออนไลน์ช่วยลดระยะเวลาใน การติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ตามลำดับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชันแซด ในยุค New Norma แตกต่างกันไปนั้น อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมีความสนใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกัน

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่มีศึกษาระดับชั้นปีที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook ที่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook มากกว่าผู้ที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook

มากกว่าผู้ที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook น้อยกว่าผู้ที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร รุจิวัฒนากร [2] ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษาแตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อธิบายได้ว่า นักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 มีระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษาแตกต่างกัน ในประเด็น การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการกระตุ้นให้สมาชิก เกิดความสนใจ และเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นการศึกษา ทั้งนี้เพราะว่าการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์เพื่อนำมาเป็นข้อมูล ในการตั้งประเด็นข้อคำถาม ข้อสงสัยต่างๆ เพื่อนำเสนอเนื้อหาใหม่ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง นั้น ระดับชั้นปีที่ต่างกัน ความสนใจและ เรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นการศึกษา ก็ย่อมแตกต่างกันไปตามเนื้อหาวิชาที่หลากหลาย ในแต่ละชั้นปี

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตส่วนใหญ่ใช้ช่วงเวลาที่รับชมสื่อใน Facebook ช่วง 20.1-24.00 น. มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วง 16.01-20.00 น. และ ช่วง 12.01-16.00 น. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญพร เกื้อนุ้ย [4] ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนโรงเรียนช่างกลกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ช่วงเวลาที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่เข้าใช้ สื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลา 18.01 - 24.00 น. จำนวน 132 คน (ร้อยละ 30.84) ช่วงเวลา 12.01 - 18.00 น. จำนวน 131 คน (ร้อยละ 30.61) โดยใช้โทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด และเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์จากที่บ้าน เฉลี่ย 1 - 8 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่าย ประมาณ 100 - 299 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างเลือกเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน Facebook มากที่สุด

6. สรุป

นักศึกษามีพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาต่อในรายละเอียดของพฤติกรรมการรับชมสื่อใน Facebook พบว่านักศึกษามีความถี่ในการดูสื่อ ต่อวัน และมีสื่อที่ชอบดูเป็นประจำ มากกว่าที่จะแชร์สื่อที่ชอบ หรือสื่อที่พบเห็นในสื่อ Facebook โดยในภาพรวมมีความพึงพอใจในการรับชมสื่อในระดับมากที่สุดและนักศึกษามีการรับชมสื่อใน Facebook มีข้อมูลพื้นฐานที่แตกต่างกัน

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา “พฤติกรรมการดูสื่อในแอปพลิเคชัน Facebook ของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม และผลจากการวิเคราะห์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดูสื่อให้ตรงตามความต้องการของนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยนี้พบว่า ความพึงพอใจในการรับชมสื่อด้านแรงจูงใจในการรับชมสื่อ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เลือกชมสื่อที่มีความเป็นกระแส เป็นที่นิยมกันในขณะนั้นมากที่สุด รองลงมา คือ เนื้อหาในสื่อมีความทันสมัยในปัจจุบัน และเลือกดูสื่อจากโฆษณาตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังนั้นผู้ที่สร้างสื่อควรทำสื่อเกี่ยวกับดารานักแสดงที่มีฐานแฟนคลับเยอะ การทำคอนเทนต์สนุกๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตส่วนใหญ่นิยมรับชม สตรีมเกมมากที่สุด รองลงมาคือหนัง และไลฟ์สดขายของ ดังนั้นผู้ที่ผลิตสื่อต่างๆ ต้องหาดารา นักร้อง หรืออินฟลูเอนเซอร์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และน่าดึงดูดมากขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความพึงพอใจในการรับชมสื่อด้านการตอบโต้ความต้องการ เป็นแหล่งความบันเทิงผ่านคลายได้มากที่สุด โดยรองลงมาคือการเลือกดูสื่อตามความต้องการของตนเอง และสื่อที่ช่วยให้มีอารมณ์ร่วม

และมีความสนุกสนานในการดูสื่อ ดังนั้นผู้ที่ผลิตสื่อ ควรสร้างสื่อให้ผู้ชมสามารถร่วมสนุกไปด้วยได้ เช่น การไลฟ์สดสามารถให้ผู้ชมเข้ามาร่วมพูดคุยผ่านทางคอมเมนต์ได้

4. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีช่วงเวลาการรับชมสื่อใน Facebook คือช่วง 20.1-24.00น. มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วง16.01-20.00 น. และ ช่วง12.01-16.00 น. ดังนั้น ผู้ที่จะเผยแพร่สื่อลงใน Facebook ควรที่จะเลือกที่จะเผยแพร่ในช่วงที่ผู้รับชมนิยมเปิดดูสื่อกันในขณะนั้น เพื่อเพิ่มการรับชม ให้ผู้รับชมสามารถเห็นได้ง่ายขึ้น

5. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความพึงพอใจในการรับชมสื่อด้านคุณภาพของสื่อและด้านการตอบโต้ความต้องการดูสื่อมากที่สุด โดยรองลงมาคือด้านแรงจูงใจในการรับชมสื่อ และด้านประโยชน์ ดังนั้นผู้ผลิตสื่อหากทำรายการข่าวหรือสื่อที่ให้ความรู้ต้องตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง และทำสื่อที่กำลังเป็นกระแสอยู่ในขณะนั้น

8. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการรับชมสื่อใน Facebook รวมทั้งเป็นผลทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ๆ การวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัยตามแนวทางต่อไปนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามกับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเพียงอย่างเดียว จึงขอเสนอให้ท่านจัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มคนกลุ่มอื่นด้วย เช่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มนักเรียน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาด้านเกี่ยวกับสื่อใน Facebook ในการศึกษารั้งต่อไปอาจทำการศึกษาในด้านอื่นๆของ Facebook เพื่อให้รู้ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใช้ และผู้เผยแพร่ในด้านอื่น ๆ สามารถนำไปปรับใช้ในการทำธุรกิจได้

3. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรม การรับชมสื่อใน Facebook ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ควรมี การศึกษาองค์ประกอบเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรม การรับชมสื่อใน Facebook เพราะอาจมีหลายสาเหตุที่ส่งผล ต่อพฤติกรรม การรับชมสื่อใน Facebook ที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

[1] กัตติกา แก้วมณี. การเปิดรับสื่อสังคม การใช้ ประโยชน์และความพึงพอใจ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร, สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์, 2560.

[2] จิราพร รุจิวัฒนการ. พฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์เพื่อการศึกษา ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ, 2560.

[3] ณิชกุล เสนาวงษ์. การศึกษาพฤติกรรม การใช้สื่อสังคม ออนไลน์ของคนเจนเนอเรชั่นในยุค New Normal ใน กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยสยาม, สาขาวิชาการตลาด , 2564.

[4] ปัญจพร เกื้อนุ้ย. พฤติกรรม การใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียน โรงเรียน ช้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2565.

[5] อัญรินทร์ อมรอิสริยาชัย. บรรณนิทัศน์ เลิกนิสัยที่ทำ อะไรไม่เสร็จสักอย่าง: อยากได้ผลลัพธ์ที่ดี ต้องแก้ที่ “วิธีการ” คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563.

[6] อัจฉริยา พุ่งแจ้ง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกรับชมรายการผ่านทางสื่อออนไลน์ คณะ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

[7] อรรถณัฐ วันทนะสมบัติ. (2561). เฟสบุ๊ก วัฒนธรรม สื่อ และปรากฏการณ์ Pseudo-reality สืบค้นวันที่ 2 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.tcijthai.com/news/2018/3/article/7831>

[8] Cochran, W.G. (1977) Sampling Techniques. 3rd Edition, John Wiley & Sons, New York.

[9] Cortina, J.M, “What is coefficient alpha? An examination of theory and applications”, Journal of Applied Psychology, vol. 78, no. 1, pp. 98–104, 1993.

[10] Schmitt, N., “Uses and abuses of coefficient alpha”, Psychological Assessment, vol. 8, no. 4, pp. 350– 353, 1996